

YttrandeDatum
2026-05-07Diarienummer
5.2.17-02576/2026Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

En ny viltförvaltningslagstiftning (SOU 2025:125)

(Ert diarienummer: LI2026/00074)

Jordbruksverket har beretts tillfälle att yttra sig över Jaktlagstiftningsutredningens slutbetänkande om en ny viltförvaltningslagstiftning.

Jordbruksverket ställer sig övervägande positivt till utredningens förslag till ett mer strukturerat och lättläst regelverk, men ser ett behov av vissa ändringar och tillägg enligt vad som framförs nedan.

Definitionen av jakt

Enligt 1 kap. 6 § första stycket i förslaget till ny viltförvaltningslag avses med begreppet "jakt" att döda eller fånga vilt, att försöka döda eller fånga vilt, samt att i sådant syfte söka efter, spåra eller förfölja vilt. I betänkandet anges att med begreppet "vilt" avses arter av däggdjur och fåglar som lever i vilda populationer, att det är arterna som sådana som ska leva i vilda populationer för att omfattas av definitionen och inte de enskilda individerna av en art, samt att vilt omfattar även vilt av främmande viltarter som lever i vilda populationer någon annanstans i världen.

Mot bakgrund av skrivningarna i utredningen om vad som avses med begreppet vilt och vilka djur som anses omfattas av detta begrepp ser Jordbruksverket ett behov av att det redan i definitionen av jakt tydliggörs skillnaden mellan viltförvaltningslagstiftningen och djurskyddslagstiftningens särskilda regler om slakt och annan avlivning av djur som hålls av människan. Risken är annars att det blir oklart vilken lagstiftning som gäller i samband med avlivning (i betydelsen jakt respektive slakt eller annan avlivning) av djur som enligt utredningen ska anses omfattas av begreppet vilt. För att lösa detta föreslås att det i den föreslagna 1 kap. 6 § läggs till ett tredje stycke där det anges att åtgärderna enligt första och andra stycket inte är jakt om viltet anses hållas av människan. Detta är också i linje med den åtskillnad som utredningen föreslår i avsnittet om jakt på vilt i hägn i 9 kap. 4 § i förslaget till ny viltförvaltningsförordning.

Åtgärder för att motverka skador av vilt

I förslaget till ny viltförvaltningslag anges i 2 kap. 2 § att var och en ska visa viltet hänsyn och att viltet inte får ofredas eller förföljas men att fastighetsägaren får genomföra lämpliga åtgärder i syfte att motverka skador av vilt, om sådana skador inte kan motverkas på annat lämpligt sätt.

Jordbruksverket ser att även en arrendator eller en hyresgäst bör ha motsvarande behov och därmed motsvarande rättighet. Bestämmelsen bör därför justeras så att rättigheten inte är kopplad enbart till ägaren av fastigheten.

Krav på tillgång till hund vid jakt

I förslaget till ny viltförvaltningsförordning anges i 8 kap. 6 § att en hund som kan apportera eller markera skjutna fåglar ska medföras vid jakt på ringduva, gäss eller änder. Skyldigheten att medföra hund gäller dock inte om jakten genomförs på snötäckt mark, från båt på öppet vatten eller vid havskust med hjälp av konstgjorda fåglar.

Jordbruksverket anser att formuleringen av undantagen från kravet att medföra hund bör ses över. Undantaget som gäller för jakt vid havskust med hjälp av konstgjorda fåglar rör en väldigt specifik jakt och bör gälla även vid den här typen av jakt på en ö eller vid en stor sjö.

Tillstånd för att hålla vilt i hägn

Oklarheter avseende när det krävs tillstånd för hållande av vilt

Av utredningen framgår att det i den nya viltförvaltningslagstiftningen bör anges i vilka fall det finns krav på tillstånd för att hålla vilt i hägn eller liknande anläggning. Det framgår vidare att tillståndskravet för att hålla vilt i hägn även gäller främmande vilt som lever i vilda populationer någon annanstans i världen.

Jordbruksverket ser att det i den nya viltförvaltningslagstiftningen behöver förtydligas under vilka omständigheter det krävs tillstånd för att hålla vilt i hägn eller liknande anläggning och i vilka fall ett sådant tillstånd inte krävs. Det har i praxis fastslagits att tillståndskravet för vilthägn omfattar hägn avsedda för strutsar eftersom lagstiftningen omfattar såväl inhemskt som främmande vilt. Detta ger till följd att även flera andra djurarter rimligen bör omfattas av kravet på tillstånd för vilthägn exempelvis påfåglar, trots att dessa fåglar i många fall inte hålls i ett traditionellt vilthägn. Eftersom det i förslaget saknas en beskrivning eller definition av vad som avses med ”hägn eller liknande anläggning” är det oklart om det är tänkt att allt hållande av vilt ska omfattas av kravet på tillstånd. Detta gäller framför allt sådana fåglar och andra djur som faller in under definitionen av vilt och som hålls för sällskap och hobby. Rättsläget på området är oklart i dagsläget och tillämpningen inte heller konsekvent. Den nu föreslagna nya regleringen medför inte något klagörande i den här delen och det finns därför risk för fortsatta tolkningssvårigheter.

Anläggning för offentlig förevisning

I förslaget till ny viltförvaltningsförordning anges i 9 kap. 1 § första stycket att vilt får hållas i ett hägn eller liknande anläggning i mer än 48 timmar endast efter tillstånd av länsstyrelsen. I andra stycket anges att kravet på tillstånd inte gäller för vilt som hålls i anläggning för offentlig förevisning av djur.

Jordbruksverket anser att skrivningen i andra stycket i den föreslagna bestämmelsen samt utredningens motivering till bestämmelsen i denna del är oklara. Vilthägn används ofta för flera olika verksamheter där det kan behövas olika typer av tillstånd. Utöver de traditionella djurparkerna finns det även verksamheter som håller djur i vilthägn där djuren används t.ex. för produktion av kött eller för hundträning och där verksamheterna även sysslar med offentlig förevisning av djuren. Med tanke på syftet med den föreslagna bestämmelsen i 9 kap. 1 §, och de hänsyn som länsstyrelsen enligt den föreslagna bestämmelsen i 9 kap. 2 § ska ta i samband med prövningen av tillstånd, är det enligt Jordbruksverket oklart om samtliga hägn med tillstånd för offentlig förevisning utgör en sådan mindre risk för att exempelvis djur ska rymma från hägnet att samtliga anläggningar för offentlig förevisning av djur verkligen ska undantas från kravet på hägntillstånd på det sätt som föreslås.

För att uppnå den effekt som utredningen troligen är ute efter med bestämmelsen i andra stycket är det enligt Jordbruksverket bättre att i andra stycket i den föreslagna bestämmelsen ange att tillstånd för vilthägn inte krävs för sådana hägn som är s.k. godkända avgränsade anläggningar i den betydelse som framgår av EU:s djurhälsolag¹.

Villkor för att vilt inte ska utsättas för onödigt lidande

I förslaget till ny viltförvaltningsförordning anges i 9 kap. 2 § under vilka förutsättningar som länsstyrelsen får ge tillstånd till att hålla vilt i hägn eller liknande anläggning i mer än 48 timmar och det anges även att länsstyrelsen får meddela villkor för att djuren inte ska utsättas för onödigt lidande.

Jordbruksverket anser att skrivningarna om länsstyrelsens möjlighet att förena ett tillstånd att hålla vilt i hägn med villkor om djuren inte ska utsättas för onödigt lidande enbart ska gälla för sådana hägn där djuren i hägnet inte anses vara hållna av människan. Jordbruksverket ser annars här en stor risk för överlapp mellan länsstyrelsens prövningar enligt djurskyddslagstiftningen i samband med förprovning av vilthägn och enligt viltförvaltningslagstiftningen i samband med prövning

¹ Se t.ex. artiklarna 4 och 95 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 av den 9 mars 2016 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa; och t.ex. artiklarna 1 och 16 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/2035 av den 28 juni 2019 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 vad gäller bestämmelser om anläggningar som håller landlevande djur och kläckerier samt om spårbarhet för vissa hållna landlevande djur och kläckägg.

av hägentillstånd för vilt som anses hållna av människan. Eftersom djur som hålls av människan omfattas av djurskyddslagstiftningen bör prövningen om onödigt lidande enbart göras enligt detta regelverk och inte enligt viltförvaltningslagstiftningen. Motsvarande gäller också vid länsstyrelsens offentliga kontroll av efterlevnaden av lagstiftningarna. Ett alternativ är att stryka hänvisningen till att länsstyrelsen får meddela villkor för att undvika att djuren utsätts för onödigt lidande.

Jakt på vilt i hägn

I förslaget till ny viltförvaltningsförordning anges i 9 kap. 4 § att vilt av den art som tillståndet avser får jagas i ett hägn eller anläggning som omfattas av tillstånd för hållande av vilt trots bestämmelserna om fredning. Detta gäller dock inte om viltet anses hållas av människan.

Jordbruksverket är positivt till att utredningen förtydligar att jakt endast är tillåten i de riktigt stora hägnen och att det därmed införs en reglering mellan vad som avses med jakt respektive slakt och annan avlivning enligt djurskyddslagstiftningen. Jordbruksverket vill dock i sammanhanget särskilt framhålla att gränsdragningen för när viltet anses hållas av människan beror på de samlade omständigheterna i varje enskilt fall där hägnets storlek och stödutfodring på vintern enbart är några av flera omständigheter som är avgörande för bedömningen.²

Skydds jakt av säl efter ansökan av den som riskerar att drabbas av skada

Utredningen föreslår att länsstyrelsen efter ansökan av den som riskerar att drabbas av skada ska kunna besluta om skydds jakt på de stora rovdjuren utan någon delegation från Naturvårdsverket. Beslutanderätten för motsvarande jakt på säl föreslås dock fortfarande ligga kvar Naturvårdsverket.

Jordbruksverket har i ett yttrande över Naturvårdsverkets delredovisning i regeringsuppdraget om förvaltning av predatorerna säl och skarv i havsmiljöarbetet (NV-25-002592) tillstyrkt Naturvårdsverkets förslag om att skydds jakt på säl efter ansökan av enskild ska kunna beslutas av länsstyrelsen.³ Detta eftersom säl har en påverkan på yrkesfiske, vattenbruk och fiskbestånd vilket Jordbruksverket har redogjort för i ett yttrande över Naturvårdsverkets beredning om jakt på sälarterna 2025.⁴ Jordbruksverket anser därför att utredningens förslag att länsstyrelserna ska kunna besluta om skydds jakt efter ansökan från enskild inte bara ska omfatta de stora rovdjuren utan även sälar.

² Jfr proposition 2017/18:147, s. 58 f.

³ Se Jordbruksverkets yttrande på remiss av vissa redovisade regeringsuppdrag om säl och skarv (dnr 3.3.17-20944/2025).

⁴ Se Jordbruksverkets yttrande i samband med Naturvårdsverkets beredning om jakt på sälarterna 2025–2026 (dnr 5.2.17-02077/2025).

Rehabilitering av skadat vilt

Utredningen föreslår att länsstyrelsen efter ansökan eller på eget initiativ ska kunna besluta om jakt av naturvårdsskäl i fråga om samtliga arter. Ett bredare beslutsmandat motiveras av länsstyrelsens behov av att kunna fatta flera olika sorters beslut som avser flera olika arter, och som exempel nämns bl.a. beslut att fånga in och vid behov döda skadat eller sjukt vilt som riktar sig till rehabiliteringsanläggningar för skadat och sjukt vilt. Utredningen öppnar därmed för att jakt som innebär omhändertagande av vilt för rehabilitering ska bli tillåten.

Den verksamhet som bedrivs idag avseende omhändertagande av vilt för rehabilitering bygger till största delen på att privatpersoner på eget initiativ, oavsett plats och tidpunkt på året, fångar in och omhändertar skadat vilt som lämnas till rehabiliteringsanläggningar. Enligt Jordbruksverket framgår det vare sig av utredningen eller författningsförslaget om och i så fall under vilka förhållanden jakt som innebär ett omhändertagande av vilt för rehabilitering är tillåtet. Det är därmed fortsatt oklart om den jakt som ligger till grund för rehabiliteringsanläggningarnas verksamhet är tillåten eller inte. Jordbruksverket föreslår därför att det av den nya viltförvaltningslagstiftningens bemyndiganden närmare bör framgå Naturvårdsverkets ansvar att närmare reglera den här typen av verksamhet.

Ett kompletterat sekretesskydd

Utredningen konstaterar att det finns behov av att skydda uppgifter om jägare som registreras hos länsstyrelsen för att minska risken för kartläggning av var vapen kan finnas och för stölder av vapen som kan användas i brottslig verksamhet. Utredningen föreslår därför ett utökat sekretesskydd för uppgifter som hänför sig till olika register som länsstyrelsen använder inom viltförvaltningen. Jordbruksverket instämmer med betänkandet att det är viktigt att uppgifter om jägare behandlas varsamt.

Jordbruksverket för inte några register på det här området men handlägger däremot i större omfattning ansökningar från jägare som ansöker om s.k. CITES-intyg för jakttroféer samt för kött från de nationella stora landlevande rovdjuren. Dessa ansökningar behandlas i huvudsak som offentliga allmänna handlingar hos Jordbruksverket eftersom det saknas bestämmelser om sekretess för uppgifter i dessa ärenden i offentlighets- och sekretesslagstiftningen. I den här typen av ärenden framgår bl.a. personuppgifter och kontaktuppgifter till jägare, vilka indirekt kan användas för kartläggning av vapeninnehav. Det gäller jägare som jagar i Sverige, men även de jägare som jagar utomlands.

Mot bakgrund av utredningens förslag att skydda samhället från att vapen hamnar i orätta händer eller att vapeninnehav kartläggs anser Jordbruksverket att motsvarande sekretessbestämmelser som skyddar jägarnas uppgifter hos länsstyrelsen även behöver införas för uppgifter i ärenden som hanterar resultatet av jägarnas jakt hos Jordbruksverket. Detta för att skapa ett komplett skydd i strävan att minska risken

för kartläggning av var vapen kan finnas och för stölder av vapen som kan användas i brottslig verksamhet.

I detta ärende har generaldirektören Anna Olofsson beslutat. David Slottnér har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också Annett Kjellberg, Anna Tilly, Birgitta Carlsson, Pernilla Strigner, Ann Bladh och chefsjuristen Ida Lindblad Hammar deltagit.

Anna Olofsson

David Slottnér

Yttrandet har signerats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.